

Előfizetési árak:

Félszáz évre . . . . . 12 frt.
 Évi . . . . . 6 " "
 Negyedévre . . . . . 3 " "
 Egy hónapra . . . . . 1 " "
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
 dása Nagybecskerek, Uri-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
 Ferencz-József-tér,
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Erdély és az Alföld.

Kolozsvár, július 28.

A mikor az Alföld Erdélyben, vagy jobban mondva, megillető mérték szerint, Erdélyben is fog fürdőzni és nyaralni: Magyarország kulturális és politikai egysége előidézésének egy újabb hatalmas folyamata fog megindulni ezzel. A Kárpát-Egyesület létrehozatalánál első sorban ez a gondolat lebegett az alakítók előtt és tényleg ennek a folyamatnak s az ebből keletkező csereviszonynak fölkelésére kell ez egyesületnek is főképpen törekednie.

A természet egymásra utalta, egymásnak rendelte a sziklás, hegyes felvidéket és dél-keleti felföldet — a homokos, síkos nagy alföldi lapályt. Egyiknek ozonos tiszta levegőjü havasai és fenyves bércei; másinak malariás, mocsaras vidékei. Egyiknek nagy ethnographiai egységes magyar néptengere: Erdélynek néprajzilag a legszomorubb és veszendőbb helyzete. Országárszünknek különös ipar-üzésre hivatott természeti kincsei, vízei és olcsó munkaereje: másinak határozott mezőgazdasági jeilege. Az alföldön tőke: itt emberanyag és fejlődő ipari szakügyesség. Erdély fellegrár, hadászati erősség, mely védi a meztelenül kitett rónaságot: a másik élőkamra, miként a mellkas erős bordái-

tól — a Kárpátok egész hegyláncolatától — védelmezett sziv, mely táplálja az egész szervezetet.

Csodálatos, hogy az élénk érintkezés és forgalom, mely egykor a fejedelemek alatt a rosszabb közlekedési eszközökkel különösképen Erdély és az Alföld közt fennállott, ma a vasut idejében, fölülte alászállott és lehasnyatlott. Ennek oka kétségtelenül, hogy hazánknak új középpontja, egyedüli fővárosa keletkezett s ez kizárólag magához vonja a közigazgatási és nemzet-életi áramlatot s ő maga közvetíti, vetíti tovább. Azért a czimhez még hozzá kell érteni: és Budapest. Ha Budapest főváros közönségének és tőkéjének figyelme és érdeklődése egyszer tartósan Erdély felé is kezd irányulni, nyomon hozza magával az alföldi áramlatot is. Az itt tartózkodás megismerést, a megismerés érdek-összeköttetéseket s az érdekkapcsolat közigazdasági, kulturális és politikai fejlődést hoz létre: mert bár igaz, hogy az állam nem a társadalomé, de az is igaz, hogy ennek életviszonyaiból nő ki.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek tehát mindent el kell követnie, hogy a főváros közönségének és az alföld lakosságának figyelme és érdeklődése, turistikai, fürdőügyi szempontból Erdély felé is tereltesse. Az életrevaló hirdetések, a sajtó kínálta alkalmak

minden eszközét föl kell használnia erre. Ezt tennie erkölcsileg nemcsak jogában áll, de kötelessége.

A kívánt nemzet-egység pusztán irodalmilag, pusztán egy országos központ s egy egységes politikai állapot utján még nem jön létre, avagy annálkésőbb jön létre, ha az egyes országrészek és vidékek lakóinak érintkezése egymással még lassu és elmaradott. Ez a rendi állam elszigetelt s egymással laza összefüggésű patriarchalis életére emlékeztető vonás, az inertia maradványa.

Ide kell vonzani Magyarországot magyarosabb és tiszta magyar vidékeinek nyaraló és üdülő, utazó és fürdőző előkelőségéből, a mennyit csak lehet. A természet fensége, a gyógyító források elég alap erre, s a járás-keelés nyomán új társadalmi és politikai élet is fog fakadni kiváltképpen itten. A szivós alföldi lánson nemzetiségi tengert, nagyobb mint alföldje egy tömegben, s a nemzetiség lánson magyar erőt, mely nyelvére szivós mint az angol, s nemzeti öntudatával suggerál. Kiszámíthatatlanok ennek a kölcsönös megismerésnek nemzetekölcsi következményei. Aztán a ki pénzt hagy itt, annak nevét és akaratát is szivesebben követik.

A székelységet önkéntelenül föl fogja kerestetni a rokonszenv, s fürdőkben tényleg legnagyobb gazdagsága

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A l a k.

— Irta: Karczag Vilmos. —

Igen; igazi festeni való alak volt.

Szikár, sovány, csontos. Egy arasznyival hosszabb minden rendes embernél; és csupa izom. Mikor muszkák jöttek a város alá, a várfal vasajtaja mögé állott, a veszedelmes nagy gerundiumot megforgatá a feje fölött s felordított:

— Összelapitom a koponyáját valamennyinek, a ki itt beteszi a lábát.

Szemtanuk állítják, hogy a furkósnak ugyancsak sok volt a dolga, mert ijesztő pusztítást tett az ellenség között.

Legendák keringtek hatalmas erejéről. Egyik legszebb virtusa volt, hogy mikor a tüzfecskendő szivattyujának nyolcz ember neki állott, ő a fecskendő végét jobb hüvelykujjával úgy be tudta szorítani, hogy hamarabb elrepedt a cső, semmint a vizsugar az ő ujját el tudta volna helyéből mozditani.

Nagy erejü ember volt. És a milyen testben, olyan a lélekben is. Szó kimondó, egyenes szilárd. Akaraterős, a ki nem rettent vissza az akadályoktól. Ha megviselte a sors csapása, akkor elől kezdte az életet, panasz nélkül, sóhaj nélkül. Elérhetlen vágyakkal nem izgatta magát, nem kapkodott délibábok után, de dolgozott a mai napnak, követ köre rakva s így biztos alapra helyezve a maga és családja nyugalmit, jövőjét.

Az ő arcát a bánat nem szántotta föl, barázdát nem lehetett azon látni soha, nem mintha az ő szive nem lett volna fogékony és az emberi szenvedés elkerülte volna azt, de mert erős lelke mint a vészharang, elkergetett minden zivatart s felhőt, mely nyomot keresett rajta. Fájdalma, szenvedése, gyötrelme ott égette, marta, kizozta lelke mélyén: az emberek nem tudták soha.

Egyszerre megdöbbenő híreket kezdtek suttogni az emberek. Nem hitt senki sem a hír valóságában, vagy legalább nem akart hinni, de hir volt s az emberek gyönyörrel, kéjelegre forgatták, dédelgették, hizlalták s adták tovább szájról szájra.

Azt beszéltek, hogy az „öreg kurucz” egyetlen szép leánya, a Mariska, a fiatal kasznár ural megcsókolt.

Mennyi lehet igaz a hirben? A tény az, hogy két nap óta nem látták Mariskát a korzón s az öreg kurucz sem a nagy promenádon végzi rendes megszokott sétáit.

— Nem lehetetlen — véli Rojtosné asszony, a szolgabíró ur fiatal felesége, — mert én magam is többször észrevettem, mikor a kasznár ural bizalmas beszélgetésbe bocsátkozott Mariska.

— A második négyest mindig együtt táncolták.

— Az még semmi. Én saját két szememmel láttam, hogy a mult vasárnap, mikor a cukrázda előtt ültünk, a fiatalok kicserélték a fagyaltjaikat s a Mariska a vaniliát ette meg, a mit a kasznár ur rendelt, a kasznár meg a Mariska égetett mogyoróját.

Hm! Már ennyire voltak?

— Ennyire? Még többre is. Titkos levelezést folytattak a kis hirdetések között.

— Lehetetlen.

— Valahányszor kölcsön kértem tőlük a lapot, az utolsó oldalon egy négyzetes kivágást találtam.

— De hát mi szükségük volt azoknak a szökésre? A kasznár csinos ember, jómódu ember. Akár a maga töldjén is gazdálkodhatna.

— Hiszen ha csak a vagyronról lenne szó. De az öreg kurucz mokány ember, nyakas, vasfejü ember. Ad valamit a becsületre is.

— Nini, hát a kasznár ur talán . . .

— Rossz fát tett a tüzre. Valami homályos folt piszkítja a multját.

— Vagy ugy?

— De hát a szerelem, szerelem. Annak se mult, se folt, se fény, se jövő. Vak, sánta, pupos, szurtos kezü, becsstelen, annak mindegy! A szerelemnek nem kell név, nem kell vallás, nem kell becsület, annak csak az aranyos, nem létező tündéri világ kell, a mit az ábrándozó, elkábult lélek, a szárnyra kelt fantázia ébreszt. Ezt leirják a költők szépen, a szerelmesek újra meg újra átélnek, átérzik ezredévek óta, de azok az öreg kuruczok, a kiknek agyában megtermett már a bölcsesség s a kik szintén ezredévek óta támadnak és élnek, a kiknek becsület lakozik a lelkükben, azok nem tudnak erről semmit.

És jól tessik, ha nem tudnak. Így áll fenn a társadalmi rend, a morál, az igazság.

és előhaladottsága, továbbá a nép műveltsége, jó lelkülete, kedves szorgalma és a közbiztonság. Eljön az az idő, midőn a társadalmi megismerés következtében nem lesz több székelykivándorlás, munka keresése egy idegen állam területén, mert a legerősebb államnál is erősebb erő az életérdek, a tőke vállalkozó kedve, értékesíteni fogja e népnek eszét, erejét, szorgalmát, ügyességét, s iparüzésére alkalmas természeti viszonyait.

A szászokhoz az érdeklődés, szép, tiszta városaik és a közeledés fognak látogatásra vonzani.

Érdekesség, fontosság tekintetében pedig van-e reánk nézve nevezetesebb az oláhságnál? Hiszen az új idők átmeneti állapota közepette a rendi állam idejéből készületlenül átöröklött ethnographiai s vele kapcsolatos nyelvi és politikai belső bajainknak nem éppen az a nép elem-e a legfőbb tényezője? A székelységnek a régi Aranyosszéki benyuló tömegét nem éppen ez a néprajzi elem választja e el az Alföld nagy magyar néptengerétől. Azok a felsőleges fenyvesek, gyönyörű források havasok, melyek a Kalotaszegtől Abrudbányáig és Zalatnáiig terjednek, az anyaállamtól a mi chinai választófalunk. Ide nem hatolt fel még a magyar kultúra, a magyar nemzetállam szelleme, de innen omlott le az izgatók nyomán 1783-ban s 1848-ban is a magyarságra a gyilkolás, pusztítás és testvéröldöklés vad érzülete. Itt veszett el, ágyuval és katonasággal legyőzhetetlen természeti kelepczébe kerülve, Vasváry-Kovács; s ugyanígy járna itt ma is tulajdon hazánkban tulajdon fegyveres erőnk. Ez a belvidék hazánk földje közepette „házunkban az a szög, a melyikre legelőször akaszthatja a kozák a maga fegyverét“. Ezt a vidéket a turista-látogatással, nyaraló és üdülő telepek teremtésével, később ezek nyomán iparvállalatok és megfelelő közlekedés létrehozásával — el kell hordanunk, illetve megközelítésével, be kell vonnunk, le kell

hozunk a nemzeti és állami civilizációs körébe. Hiszen némely tudósaink szerint az itt lakó, ma már nem magyar, s 1783-ban s 1848-ban ellenünk dult emberek egy része egykor székely telepes volt, s ruházatában öntudatlanul ma is őrzi ez emlékeket. E vidékre nézve a biharmegyei Kárpát-Egyesület már teremtett egy őrszemet Bihar-Füreddel, a hová tényleg az Alföldről is kezdenek nyaranta felvonulni. Ennek a pontnak megfelelőleg innenfelől kitünő gondolat a Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter kezdeményezte hideg-szamosi nyaralóhely Reketón. Ezt az irányt folytatni kell, az ily pontokat szaporítani s a közönséget vinni-vonni, csalogatni és ide vonzani.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület tagjait pedig, az életrevalóság megengedett minden tisztességes eszközével, első sorban az Alföldről és Budapestről kell toborozni. Csak meg kell találni és fölvilágosítani az embereket s ennek érdekében irtam én is ezeket az igénytelen sorokat.

Sándor József.

A pénzügyminiszterek értekezlete. A „Fremdenblatt“ jelenti, hogy Steinbach osztrák pénzügyminiszter legközelebb Budapestre jön, hogy Wekerle magyar pénzügyminiszterrel a valutareform keresztülvitelének módzatait megbeszélje.

Valami a bacillusokról.

Óvintézkedések a kolera ellen.

A nagyobb veszedelmet már megelőzte a kisebb veszedelem; a kolera még nincs itt, de a hatósági intézkedések feltartóztatatlanságul terjednek s nyakra-főre bocsátódnak ki azok a jószándéku figyelmeztetések és intések, melyektől az emberben felforr a vér bosszúságában.

Hogy pl. ugorkára nem szabad tejet inni, azt mindnyájan jól tudjuk, de most, hogy ezt az igazságot hivatalos tilalom alakjában halljuk, az embereknek szinte kedve támad csak azért is nyers ugorkát enni és rá forratlan tejet inni.

Bármint igyekezzek is azonban a magisztrátusok elkerülők lenni, eddig mind csupa chablonos, közönséges nótát fujnak s igazi, jó tanácsot még eddig nem adtak. Mert azt ajánlani, a mit a fővárosi ta-

Egy percze megáll, mintha megdöbbsent volna, aztán még sötétebb arccal hirtelen visszafordul s ajkai között mormog valamit.

Talán azt mondta a kotlás tyukra szólva, hogy:
— Számár!

Épen ezeknek a szomorú napoknak egyikén történt, hogy meglátogattam az öreg kuruczot. Nem kíváncsiság vezetett hozzá, de komoly üzleti dologom volt vele.

Talán gyermekén kívül én voltam az egyedüli, a kit legjobban szeretett. Ha meg-gondolom, hogy e látogatásom mégis az utolsó volt, mert azóta kerül az öreg.

Vajjon mit véhettem neki.
Hiszen soha barátságosabb, bizalmasabb nem volt hozzám, mint éppen e látogatásom alkalmával.

Még olyan dologról is beszélgettem velem, a miről talán senki más előtt a világon nem tett volna említést: a Mariska esetéről. . . . Csak tömte, tömte hosszú cseresnye száru tajtékpipáját, s beszélt megszakítás nélkül az ő ifjuságáról, az ő szerelméről, elhunyt nejeről, kis leánykájáról, az ő kis szöszkehajú, jószívű árvácskájáról, a kit aggódó gonddal, féltő szível, atyai szeretettel nevelt fel.

. . . csak tömte, tömte azt a pipát s mikor rá akart gyujtani, hát nem szellett a pipaszár . . . pedig Mariska szokta tisztán tartani.

Egyszer csak azt látom, hogy az öreg

nács, hogy jól készített pecsenyét együnk, mert az jó bort igyunk, stb., nem viccz, mivel ehhez — fájdalom — hazánk szomorú pénzügyi viszonyai között s különösen jelenleg, hónap végén, csak kevés embernek van módja és alkalma.

A „Valami a bacillusokról“ című közlemény szerzője a fővárosi tanács helyében határozottan pezsgőt és nem piros bort ajánlott volna, először azért, mert a pezsgő drágább, másodsor azért, mert bebizonyított igazság, hogy a ki száz évig pecsenyével és pezsgővel él, nem hal meg fiatalon kolerában.

Éppen ezért, nehogy valami banális dolgot kövessenek el s nehogy valaki, a ki az én tanácsaim dacára se menekülne meg a kolerától, halála után szemrehányást tegyen, kitünő tapasztalataim gazdag tárházát nem nyitom meg, csupán egy esetet mondok el minden kommentálás nélkül.

Egy eset elmondása — minden kommentálás nélkül — nem lehet kötelező; a ki akar, okul belőle, a ki nem akar, nem okul.

Különben pedig magát az „esetet“ egy orvos beszélte, a ki olyan jó recepteket tud írni, mint a milyen józú anekdotákat szokott mondani, áldása lehet a pacienseinek.

Az „eset“ még akkor történt, mikor a doktorok is azt hitték, hogy a kolera ragadós. Pusztított a fura betegség szerte ebben a sokat sujtott hazában s elég volt egy-egy városban egy eset, hogy százan legyenek betegek az ijedtségtől.

Ilyen időben történt, hogy a Zoltán urfi őrlött gyorsasággal vágatott a házi orvoshoz s mikor a fotelben, melybe leasett, magához tért, ijedt arccal mondá:

— Doktor ur, én azt hiszem, hogy kolerát kapok.

— Hogyan, mi baja? — kérdezte az orvos.

— Hát . . . de doktor ur kérem, ne szóljon senkinek . . . a szobalányunkon a kolera tünetei mutatkoznak és . . .

— Nos?! . . .

— És én tegnap megcsókoltam őt.

— Csak?

— . . . S ha jól emlékszem, meg is csiptem az arcját.

Nosza, kapja magát a doktor, szalad át a Zoltán ur apjához.

— Barátom, hallod-e, baj van!

— No csak, mi az?

— A fiad! A fiad!

— De hát beszélj, mi van a fiammal?

— Eh, mért is hagyod, hogy az ilyen gyerek ember a fehércselédek körül forgolódjék . . .

— De kérlek — szolt a felvilágosodott apa — én nem ügyelhetek rá minden lépésénél.

— De arra ügyelhetnél, hogy a szobalányt ne csókolgassa.

— Micsoda, a szobalányt?

— Igen a szobalányt, a kin ma a kolera tünetei mutatkoznak.

kurucz térde meginog, mint a részeg emberé s érzem, hogy az az erős, szikár óriás ember a nyakamba esik, szeméből megerednek a könnyek és sir, sir mint egy piczi gyerek, a kinek eltörték a játék-babáját.

Két három perczig zokogott. Mély csend volt a szobában, csak az öreg kínos horgése, nehéz lélegzétvétele hallatszott. Szinte belém nyilallott.

Mikor jól kisírta magát, odaállott az ablak mélyedésébe s reám se tekintve, csak úgy hátraszólván kért:

— Édes öcsém, megteszed-e, a mire kérlek?

— Meg édes bátyám.

— Becsületszavadra fogadod?

— Arra én édes bátyám!

— A mig én ezen a világon élek, addig soha senkinek el nem árulod, hogy az öreg kuruczot sirni láttad.

— Szót fogadok édes bátyám.

Megnyugtatta az én fogadásom az öregét, hanem azért engem elkerült. Mikor szembe jött velem s észrevett, hirtelen átcsapott a tulsó oldalra.

Aligha nem jól sejtem, hogy azért kerül, mert én vagyok az egyetlen ember, a ki őt valaha sirni láttam.

Még a szeméit is lesüti a közelemben, mint a szegénylős gyermek.

— Jaj, . . . úgy én is el vagyok veszve — kiáltott fel elhalványulva a papa.

— Talán csak te nem? . . .

— De bizony . . .

— Megcsókoltad?!

— Meg — nyögte a kivaflatott.

— De remélem, annyi eszed csak volt, hogy utána a feleségedet nem csókoltad meg?

— De biz' én őt is megcsókoltam!

A doktor támoilygva kapaszkodott bele egy szék támlányába s elsápadva csak annyit mormogott remegő hangon.

— Akkor nekem is végem van! . . .

Eddig az eset, a mely van olyan tanulságos, mint a magisztrátusok rendelkezései. Lesz olyan, a ki most be fogja látni annak a két jeles mondásnak az igazságát, hogy „Ne bántsd a másét“ és „Legjobb az egyenes ut“ — míg viszont lesznek, a kik azt mondják (s nem éppen helytelenül) hogy még a halál is szebb, ha egy nő ajkáról csókolhatjuk le.

. . . A mi pedig a bacillusokat illeti, azokról azt a valamit majd máskor adjuk elő.

Leander.

HIREK.

— Rónay Jenő főispán, mint már lapunk tegnapi számában említettük, tegnap Daniel László alispánnal együtt Nagy-Kikindán időzött, a hol megsejmeltek a közkörház épületét, személyesen győződve meg arról, hogy minő pótlások válnak ott szükségessé, megsejmeltek továbbá a Ratzkovits-féle iskola és az ujonnan épült községházat, a mely a legteljesebb mértékben kinyerte tetszésüket. A főispán és az alispán a délután folyamán részt vettek a lóversenyen és az esti vonattal érkeztek vissza Nagybecskerekre.

— Molnár Viktor dr. Temesvármegye főispánja, a temes-begavölgyi társulathoz miniszteri biztossá neveztetett ki.

— A képviselőválasztások utójátéka. Azt a czímet is adhattuk volna ennek a históriának, hogy: „Mi lesz Linder György ötszáz forintjával?“ Mert csakugyan olyan ötszáz kemény forintról van szó, melyet Linder György, a nemzeti párt oszlopos tagja és a nagy-kömlői kerület kisebbségben maradt képviselőjelöltje adott át még a választások idején Ballan György nagykömlői plébánosnak s melyet most visszakövetel. A nagykömlői dolog ugyanis rosszul ütött a nagy kulissza titkára nézve s most, hogy a veszett fejszéknek legalább a nyele megmaradjon, megkísérelti visszaszerezni az ötszáz forintját. Be

is perelte — mint értesülünk — 500 frt erejéig a zombolyai kir. járásbírósnál Ballan György plébánost s keresetében azt hozza fel, hogy a peres ötszáz forintokat az érdemes plébánosnak, mint bizalmi férfiúnak biztosság kedvéért adta át, a míg ezen a gyanus (?) vidéken utazgatott. Beismeri azonban azt is, hogy felhatalmaata a plébánost, hogy a pénzből az esetleg felmerülő „alkotmányos költségeket“ fedezze. Hogy miként fog a perben dönteni a zombolyai kir. járásbírósnak, nem tudjuk, de az ügyet mindenestre figyelemmel kísérjük, mert kíváncsiak volnánk megtudni, hogy sikerül-e a nagy honmentőnek halála jeléül még ötszáz forint erejéig megkárosítani a plébánost?

— Uj járásorvos. Rónay Jenő főispán a központi járás orvosává az állásáról leköszönt Hoffenreich Mór dr. helyére Nónay Pál drt helyettesítette.

— Lóverseny Nagy-kikindán. Nagy-kikindán — mint nekünk sürgönyzik — Hadik gróf 3. számú huszárezred lóversenye f. hó 28-án a kellemetlen hőség daczára nagy díszes közönség jelenlétében, melyben a megyei arisztokraczián kívül Temesvárról is igen sokan voltak, élénk érdeklődés mellett folyt le. A versenyen jelen voltak Rónay Jenő főispán és Daniel László alispán is. Érdekes futamokban, különösen izgalmas jelenetekben sem volt hiány. A döntő bíróság Gandervalt ezredes komendáns, Rónay Jenő főispán és Ruttkay alezredesből állott.

3 órakor vette kezdetét a verseny, mely 6 számból állott.

A versenyek lefolyása a következő:

I. Sikverseny tisztii lovak részére. 2000 méter. Futottak: Fleischmann kap. „Taliha“-ja, Fleischacker br. önk. „Cips“-je Rothenthal báró had. „Kity“-je, Wernhard br. kap. „Tigris“-e, Herczeg Radzivil tiszt. „Irmá“-ja, Gencsy hadnagy „Steka“-ja és Csávossy had. „Dárius“-a. Szépen együtt indult a 7 ló, mikor mindjárt az első barrier nál előre ugratott Fleischmann, utánna Csávossy. Mikor Wernhard br. kap. az akadályt átugrotta, lova felbukott, maga alá temetve lovasát. A rémület megdöbentő volt s abban a pillanatban Gencsy hadnagy került a gáton keresztül, kinek lova Wernhard lovában

bukott fel s lovasát, ki egy szalatomortálét csinált a levegőben a földre dobta. A kinos izgalom ki-mondhatatlan lett. A nők sikoltoztak. A baleset megrendítő volt. Wernhard kapitány, ki a Maltai rend lovagja, s közkedvelt katona, mind a két vállkulcsesontját eltörte, feje több helyütt vérzett, arcát összetörte. Gencsy hadnagnak sérülései igen aggasztók, agyrázkódást szenvedett; egy vállkulcsesontja eltört, baloldal bordái betörték és belső sérüléseket is szenvedett. Eseméletlen állapotban vitték el a gyepről. A futamban első lett Fleischmann kapitány, másodiknak Csávossy futtatott be, de kifogásolva lett, s így második lett Rothenthal br., harmadik hg. Radzivil.

II. Huszárok vadászversenye. 2500 m. Vezető Yuth főhadnagy. 9-en indultak. Igen szép verseny után első a 6, második a 4, harmadik a 2, negyedik a 6. eskadron egy legénye.

III. Steeple-chase tisztii charge lovak és szolgálati lovak részére. 3000 m. 8 akadály. Futottak 8-an. Első Yuth főhadnagy Ilonája kanterben, második lovag Gunesch hadnagy Innsentiája, harmadik Rothenthal br. Guanója.

IV. Altisztiek steeple-chase-je. 2500 m. Indult 9 altiszt. Első és második a 6, harmadik és negyedik az 5. eskadron egy egy altisztje.

V. Steeple-chase tisztii lovak részére. 70 kiló súlyegyenleggel. 3000 m. 8 akadály. Futottak: Csávossy „Fogoly“, Fleischmann kapitány Oreth hadn. „Ilion“-ján, Gunesch hadn. „Rower“-ja, Bruckner hadnagy Körner kapitány „Italiá“-ján és Herczeg főhadnagy. Első Fleischmann kapitány „Ilion“-ja, második Gunesch hadn. „Rower“-ja, jó harmadik Csávossy „Fogoly“-a, de térbe nem tartás miatt kifogásoltatott, harmadik Bruckner „Italicán“.

VI. Steeple-chase. Tisztii lovak részére. 4000 m. 10 akadály. Kilencz nevezés közül hárman startoltak. Futottak Csávossy hadnagy „Hajná“-ja, Fleischmann kap. „Pompás“-a, Enzenberg gf. hadnagy „Elemér“-je. A legérdekesebb futam ez volt, már az első akadálnál előrekerült

Notárius a priesen!

— A „Torontál“ eredeti tárcsája. —

Történt egy szép napon, hogy uri magamnak is kézbesítém, ugyancsak uri magam azt a rózsaszínű behívó czédulát, a melyet a szegény rezervisták bosszantására fundáltak ki! — Mert tetszik tudni Katalinfalván a kézbesítés terhes feladata is az én czípőmagasságu szerény vállaimat nyomja, lapítja! De a mellett végzem a notáriusi teendőket is: bár a község pityeregve néz utána!

Állásom sokféleségénél fogva dolgozom a főbíróval, megintálom az alispánt, vigyáznom kell a járásbírósnak, adóhivatal, pénzügyigazgatóság és különösen a helyettesek, phylloxerabiztos, utfelügyelő, tanfelügyelő, selyemhernyóbiztos, marhabiztos, fináncz komiszárius haptádjára! . . . Szerencsés jó reggelt mondok a katasteri biztosnak és sűrűn megtraktálom a bírósági végrehajtót, levelezek az egész nagy világgal. — Tyukperekét intézek el, Salamoni bölcseségemnek bő alkalma levén ilyenkor magam fütogatni. Bíró uram helyett pénzt kasszálók . . . de nem az állam, hanem a nagy fogyasztási adóval megrótt korszárosok részére; úgy gondolkozván, hogy

igy is úgy is csak az állam zsebébe vándorolnak a bankók!

S ilyenformán az állam sem károsodik, én pedig ihatom gyakran ugyan, de legalább nagyokat! . . . Az árvaügyi teendőket a közgyám helyett szinte én végezem, különös gondom lévén a fiatal özvegyeket atyai gondozásomnak biztosan védő szárnyai alá sorakoztatni! Mert nagy tisztelője lévén a női nemnek ennek kifolyása az, hogy Katalint választottam notariusságom falujának. S gyakran az éji őri teendőket is végzem az álmos bakter helyett, mert többnyire éjjel botorkálván haza a „minden örömök hazájából“ nagyban emelem a közbiztonságot! . . . Bár megtörtént velem az a kalamitás a minapokban, a midőn főszámvévo barátom mint vendégem tiszteletére vele oda jártam a tilosba, addig egyetlen jó ruhámat elemelték az üres szobámból.

De minden felebbvalóm között a fináncz vigyázattól kezdve a miniszterelnökig legjobban respektálom a katonaságot, az irtoztató szoldateskát! Mert katonáéknál megszűnt minden tudományom! Itt ugyanis csak egy tudományt ismernek, a mi pedig belőlem teljesen kifelejtődött: az engedelmességet! . . . Mert mondok; hogy én tak-

tusra keljek s nyugodjam egyem, igyam, drótra rángatva lépjek, s minden posztó csillagnak szalutáljak ez nem fér a gyomromba! — Mert a mint hogy én senkit egyéni szabadságában korlátozni nem szeretek, úgy azt nem türöm el, ha minduntalan az orrom alatt hadonásszanak! — Pedig itt boldog boldogtalan belém akad, holott beismerhetnék abbéli gyarlóságomat, hogy én a katonai mundért fesszesnek találok, s csakis az nap szeretek felkelni a mely nap lefeküdtem.

Mint már tán említém is, ijedős természetemet nagyon maczerálta a pecsovics szagu behívóje! Rémultömben berándultam Nagybecskerekre, a hol is fünek fának panaszlam méltó elkeseredésemet a nélkül hogy valamely „koczos csibil“ bajomon segíteni képes lett volna. Nagyot gondolva átrándultam Török-Becsére volt freiviligus bajtársam L. szolgabíróhoz a ki már aranyos kardbojtal haladt el felettem, tőle azt a tanácsot kértem, hogy lehetnék-e én beteg? De a Lieutenant szolgabíró barátom azt tanácsolta, hogy ne szimuláljak, mert a fél szemű „regimencz arca“ rajta csip a turpisságon. Visszaérkezvén Becskerekre itt annyi a szép asszony és leány mint égen a csillag, s több a jó bor a „Bega“ vizénél, öreg este

Csávossy s mintegy a pálya közepéig egyedül tartotta meg nagy mezőnyben az elsőséget, mikor a pálya fele útján előre vágatott Fleischmann kapitány. Ettől fogva a közönség izgatottsága egyre nőtt, folyton Csávossyt, Fleischmann kiabálva, végre elhagyta Fleischmann társát s kanterben érkezett be a célhoz, nyomban utána Csávossy, ennek lova egészen kimerülve; a harmadik kiállt:

Futtatás után este Kasehnál lakoma volt.

— **Regattisták gyűlése.** „A magyar evezős egyesület országos szövetsége“, mely nemrégiben alakult, a jövő hó 7-én Budapesten, a földmívelési miniszterium palotájában (II. em., 6) ülést tart, a melyen meg fogják beszélni, hogy rendezzenek e már ez évben versenyeket? Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy az új szövetség ez indokból már föl is kérte a tiszai regattaszövetséget, hogy egy vándordíjat engedjen át.

— **Az ugorka-szezon.** Álomság és unalom minden felé. Egyhangu, unalmas napok ezek az ugorka-szezon napjai. A város mintha ki lenne halva, nincs pezsgő élet sehöl. Pang minden üzlet, nincs most egyébrek kelete csak az ugorkának, ez pedig nem fontos nemzetgazdasági cikk. De hát ki is vásárolna most, midőn a főváros lakossága elköltözött messze, szebb vidékre, hol a suttogó fenyves ölen oly jól esik a pihenés és a nyugalom. A délvidéki fürdők és nyaraló telepek: Herkulesfürdő, Buziás, Marilla, Szászabánya, Oravicza, Ruszkabánya, Bogaán, stb. telve vannak most becskerekikkel. A közönség más része pedig a kertekbe és tanyákra húzódott, míg maga a város olyan üres, mintha kihalt volna belőle minden élet.

Soha, egy nyáron sem lepte még meg a becskerekiket ennyire a fürdőzés és nyaralás láza. Eddig elég volt a Plank-kert arra, hogy a közönség nagyobb részének nyaranta szórakozást nyújtson, — de most már ez nem elégíti ki az igényeket, hanem zúgó vizesések, csörgő patakok, sziklás bérczek, fenyvesek illata és jó levegő után sóhajt a becskereké ember, meguntván poros pátriáját, melyből — ha csak szerét teheti — menekülni igyekszik.

Azok, a kik itthon maradtak, az unalom határozott kifejezését viselik arcukon. Csak a szalmaövegy férjek mulatnak jól.

vetem testem az ágyba úgy, hogy biz engem egy regiment generális sem tudott volna lábra állítani, s így biz én a Torontál h. é. vasut vonalát, noha különben fityűl mint a „keleti express“ elaludtam, pedig képzem! mennyire sajnálta a gőzalkotmány társulata, hogy az utazó közönség nélkül nem kénytelen volt elutazni.

Dictum, factum! az nap midőn már a Mannichert, illetve fegyverét kellett volna szorongatnom; Gusztó bátyám segítségével egy pár ügyes kölcsön művelet által alaposan rendbe hozott pénzügyi viszonyok között két napi késés után belebentem a masina által tovaszállító szalonkocsiba! Itt meg veszttemre összeakadtam egy porostorku kartársammal, a ki valami keresztelőre egy teli kosár szeszes italokkal telt üvegeket hurczolt. Elbeszélgetünk ama régi jó időkről, ennek öröme lecsurgattuk egymás után a flaskók tartalmát, Barátságán már üres volt a kosár, de én tökéletesen ellátva három napi késedelem után ott fél stellungba jelentkeztem a száznál, századosom oly hangon kérdezé elkésésem okait, hogy dobhártyámat szétpukkanással fenyegették a recsegő, fagottszzerű hangok és azt eredményezte, hogy itt vagyok a — pricsen.

Notarius.

Ők most a vendéglők és kávéházak hősei, kik egy kis pezsgő életet öntenek az unatkozó asztaltársaságokba. Kiszabadulva a papucskormány bilincsei alól, mohón élvezik az aranyzsabadságot, mely szegényekre ugyancsak rájuk is tér!

A korzón (már t. i. a főutcán) mely tavasszal oly tarka, eleven és változatos képet nyújt, most alig ödöng egy két szomorú alak. Ezek is sietnek eltűnni valamelyik sörházba, hol álmos pinczerek szolgálják föl az indigenátust nyert szöke német italt, ráfogván minden pohárra, hogy „friss csapolás“.

Az ujságokon is meglátszik az ugorka-szezon hatása. — Nem történik most semmi; ha az a muszkaországi kolera nem lenne, be kellene szüntetni a lapokat. Bezeg tavaly nyáron jó dolguk volt az ujság-íróknak, hatalmas hullámokat vetett a közgazgatási vita s volt miről írni. Ma? Agyonollózzák egymást a lapok, olyan esemény-szük napok járnak.

Nem lehet tehát a felett csodálkozni, ha bőven teremnek a — kacsák.

Táviratok.

Megzáfolt álhir.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf miniszterelnökről több lap azt a hírt terjesztette, mintha a miniszterelnök titokban Sinaiában, Károly román királynál kihallgatáson lett volna. Illetékes helyről ezt czélzatos koholmánynak jelentik.

Wekerle kitüntetése.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ő Felsője július 25-én kelt legfelsőbb elhatározásával Wekerle Sándor magy. kir. pénzügy-miniszternek a valutareformok körüli érdemeiért az első oszt. vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

Hazaáruló ügyvédek.

Arad, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az aradi ügyvédi kamara ügyésze Trutia, Oncu, Suciu és Popas ügyvédek ellen ismert hazafiatal ténykedésükért megindított fegyelmi ügyben az ügyvédi gyakorlatról való elmozdításukat fogja javaslatba hozni.

A kolera.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A berlini „Medizinische Wochenschrift“ a leghatározottabban állítja, hogy Párisban és környékén az ázsiai kolera pusztit.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bukaresti „Timpul“ jelenti, hogy az ázsiai kolera fenyegető módon közeledik Románia határaihoz.

Boroszló, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Magántáviratok szerint az ázsiai kolera Varsóban is szörványosan terjed. Az utóbbi napokban állítólag négy haláleset is volt.

Pétervár, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kolera az orenburgi kerület falvaiban is föllepott.

A főváros közegészségügye.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A főváros közegészségügye a lefolyt félévben igen kedvezőtlen volt. A tiszti főorvosi hivatal jelentése még mult évi kedvezőtlen első félévnél is rosszabbnak mondja ez ideit. A halálozások száma 1200-al több, mint akkor, a kórházak beteglétszáma 19,450 volt, holott a mult első félévben csak 14,426. Ez leginkább az influenzának s más ragályos betegségek tulajdonítható. A születések száma csak 439 csel multa felül a halálozásokat, holott multkor 3197-el születtek többen. — A születések száma egyáltalán 1525 el kevesebb mint a megfelelő tavalyi.

Képviselőválasztási mozgalom.

Nagyvárad, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berettyó-Ujfaluban aug. 10-én lesz a választás. Választási elnök Wagner lesz. Képviselőjelöltek lesznek: Szunyogh Szabolcs, Papszász és Bay.

Az uraskodás vége.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Veszprémből jelentik, hogy az ottani közjegyző irodájában egy Tóth Imre nevű, előkelő családból származó fiatal ember volt alkalmazva, a ki jogi tanulmányait Budapesten végezte, és e közben dus örökségét elköltötte. Veszprémben a legjobb társaságokban fordult meg, elegánsan járt és uraskodott. A napokban aztán kitűnt, hogy a közjegyző által reá bízott pénzekből több száz forintot sikkasztott, a minek következtében a csendőrök elfogták és szuronyos puskákkal kísérték végig az utcákon a rendőrség börtönébe. Az eset Veszprémben nagy feltűnést keltett.

A bokszegei uradalom.

Arad, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bokszegei uradalom rövid idő alatt harmadszor cserélt gazdát. Tegnapi makói, orosházi és doleszi parasztságok vették meg közösen hatszáz ezer forintért.

Az aradi nyári szinkör.

Arad, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az Aradon felépítendő nyári szinkör részére Zemplényi és társai megakarják venni a bécsi színház kiállítás színházát.

Dinamit-merényletek.

Lemberg, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Varsóból jelentik, hogy Orosz-Lengyelországban újabb dinamit-merényletek fordultak elő. A merénylőknek még nem tudták nyom akadni.

A megfenyegetett Bismarck.

Budapest, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mérvadó berlini helyen el vannak tökéelve, hogy Bismarck demagog üzelmeinek véget vetnek.

A berlini világkiállítás.

Berlin, július 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Caprivi birodalmi kancellár a császárnak az alatt, mig Spandauból Potsdamba utaztak, jelentést tett a berlini világkiállítás ügyéről. Kifejezést adott ama nézetének, hogy döntő határozatot hozni mindaddig nem lehet, mig az összes szövetséges államok beleegyezésüket nem nyilvánítottak. Caprivi ezen nézetét a császár magáévá tette s így a döntés egyelőre elhalasztatott.

Elfogott nemes.

Bécs, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az anglai pályaudvaron a múlt éjjel G. von Bernsdorf grófja egy régi nemes család fejét, elfogták. Alig tólag az elfogtatás összefüggésben van egy friedrichsruhei részvénytársaság esődjével.

Miniszterválság Angliában.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik, hogy a minisztertanács határozata szerint a kormány fölrítati vita alkalmával felveti a bizalmi kérdést és csak a szavazás után mond le.

Lázongó albán törzsek.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerbia kormányhoz érkezett jelentések szerint a maliszorok koszovai vilájetben fellázadtak s Djakova várost körülfogták. A lázadók 15.000 puskával rendelkeznek. Edhen pasa török danárnok öt zászlóaljjal ellenük vonult, más csapatok pedig megszállták a skutari felé vezető utat, hogy a miriditáknak a maliszorokkal való egyesülését meggátolják. A lázadás oka az albán néptörzsek régi ellenségeskedése.

Leégett katonai raktár.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma reggel a Hungaria ut melletti lőportár dülön egy nagy katonai raktár, tele széna és muharral, leégett. A kár több ezer forintba rug.

Bismarck.

Kissingen, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bismarck herczeg elutazása szombat délelőtt 10 órára tüzetett ki.

Az amerikai buzatermés.

New-York, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A buzatermési kilátások kedvezőtlenebbek, mint tavaly.

Közgazdaság.**A budapesti gabnatözsderől.**

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.)
Határidő üzlet:
Buza őszre 7.99—8.01
Buza tavaszra 8.38—40.
Tengeri aug.—szept. 4.38—85.
Tengeri szept.—okt. 4.93—95.
Tengeri máj.—jun. 5.24—26.
Zab őszre 5.48—50.
Káp-repcze 10.95—11.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. július 28. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgrammon felüli sulyban) 44 $\frac{1}{2}$ —45 $\frac{1}{2}$ krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) — kr. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — 47 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) — kr. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammra terjedő sulyb.) 47 $\frac{1}{2}$ —49 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 46—47 krig. Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 47—48 krig. Sertéslétszám 1892. július hó 26-án volt készlet 1508:9 drb. 1892. jul. hó 27-én felhajtott 1585 darab. — 1892. július hó 27-én elszállított 2646 drb. 1892. július hó 28-án maradt készletben 149758 drb. — A hizottsertés üzlet-irányzata: Az üzlet változatlan.

REGÉNY-CSARNOK.**Egy esúnya asszony története.**

(Eredeti regény egy kötetben.)
Torontál, mára írta:
Törös Ivádar. (13-ik folytatás.)

Fegyverneky aggódva nézett. Adéla, majd gyöngéden fogva meg a kezét, kérde.

— Adél, ön hallgat? Talán érdemelnék meg sonyit?

Adél lázas hirtelenséggel szorította vissza az anyira szeretett férfi kezét, majd szólni akart, de mintha valami hirtelen látott jel tartotta volna vissza szavát, továbbra is hallgatva maradt, láthatólag nagyon küzdve magával.

Fegyverneky elkomorodott e jelenetre.

— Azt tudja, Adél, kezdé ismét, mennyire szeretem. Talán be is látta, hogy ha valaha enyimnek fogom mondhatni, akkor csak önért fogok élni. Nem veheti hát zokon e kérdésemet. És ha meg tudná, hogy napról-napra csak azért tűröm meg a társaságban Dengelegit, hogy bukásában nehogy önt is szeny érje, akkor nem bántana e hallgatással, mely éppen ugy nem illik hozzánk, mint a mennyire hiszem, hogy önnek is fáj.

Adél látszólag megrendülve hallgatá végig e szavakat, aztán gyorsan felállott ültéből. Fegyverneky meglepetve követte, majd marasztalólag szólt hozzá:

— Ne hagyjon el még. — Bántották ezek a szavak?

— Nem, barátom! De olyan különös a mit...

— Dengelegiről mondtam?

— Ugy van; a hallása is fölizgatott.

— De ha igaz!

— Hogyan?

— Nem akartam kiméletlen lenni, de elvégre is be kellett ennek következni. Bocssáson meg Adél, önnek vére Dengelegi, de mégis ki kell mondanom, hogy ő nem való tisztességes emberek közé!

— Fegyverneky ur!

— Ó egy szédelgő! Minden perczen leleplezhetik!

Adél összerázkódott. Fegyverneky azonban nem hagyta az első hatás érsése alatt, hanem szenvedélyesen folytatta:

— Most ön is tud mindent, Adél! Határozza hát el magát, hogy elhagyja házat! Talán most még nem késő, és nekem is megmarad az a reményem, hogy ha ő később bukik, s ön hamarabb lesz az enyim, legalább nem a pellengerre állított Dengelegi házából hoztam menyasszonyomat.

— Nem tehetem, — Nem tehetem... ismétlé halkán Adél, és a fájdalomtól alig birt szólani.

— Nem teheti? Most sem?! — kérde a véghetetlen fájdalom hangján Fegyverneky. És ekkor megragadta az Adél mind két kezét a téveteg szeméibe tekintve, szenvedélytől remegve folytatá:

— Ugye nem jól mondta, Adél; rosszul hallottam én... Adél, oh nyugtasson meg! Ugye elhagyja azt a házat?

Fegyvernekyre csak most következett a legnagyobb meglepetés percze. Utolsó szavainál Adél nyakába borult, s hogy az elragadtatás hevében valakihez csak ragaszkodni lehet, ölelte át Fegyvernekyt és égető csókjai között többször ismétlé: Szeretlek, szeretlek! Oh, de hagyj el most!

És mintha öntudatlanul tette volna mindent, a másik pillanatban a kisterem oldalbejárátán kirohanna tűnt el nyomtalanul.

Fegyverneky álmodni vélt. — Mintha még hallotta volna Adél szavait, érezte csókjait ajkain, forró lehelletét arcán s a pálmafák alsó levelei még lágyan rezegtek, a mint a selyemszálly végig suhant rajtuk...

— Minő rejtély, minő talány ez a nő!

X.

Mikor János gazda Dersei kapitánytól, — nagy szomoruan és ijedten haza felé ballagott, elhatározta, hogy másnap reggel ő is beállit Nyikulájjal a városba. Az a Nyikuláj, — gondolta magában, — becsületes cseléd, de ostoba ember. Ugyeek majd rá, hogy a kapitány előtt csak arról beszéljen, amire éppen szükség van. Hogy valami fontos dologról van szó, János gazda azt észrevette a kapitány komoly arczáról, ki amíg a rabszökekről kérdezősködött, egészen elfeledtén látszott, hogy leánykérőben járt, azelőtt egy pár negyedórával.

Reggel tehát azt mondta Márisnak a derék János, hogy dolgoz van a városban és a Rozikát is látni akarja s beszélni óhajt vele, mire Nyikulájjal felültek az egyfogatu, ek-lioszekerre s egész uton egy szót se szólva, beértek a városháza előtt megállott a külföldi szerszám, csakhamar egy rendőr jött ki a kapu alól és kijelentette Jánosnak, hogy Dersei kapitány parancsából a városházi szinbe vezeti a lovat szekereztül. János gazda meg volt hatva e figyelemtől, és még büszkébb tartással lépett — Nyikulájától kísérvé — a kapitány hivatalos szobájába.

Itt azonban a kapitány láttára újra elveszíté gangos magatartását és igyekezett kellemetesnek lenni, a hogy ő tudta a módját.

— Alázatos szolgája, tekintetes kapitány ur, — kezdé mélyen bökölva, — ne tessék tolakodásnak venni, hogy Nyikulájt ide kísérvem, de hát van annak egy kis tanácsra szüksége, ugy vállalatás közben, ha megmél-tóztatik engedni...

— Isten hozta, János gazda — fogadta nyájasan Dersei, — ez a Nyikuláj?

— Igen is, instálom.

— Tud magyarul?

— Jóformán csak is ugy beszél már.

Magyar legény lett belőle. Szép szemek tették azá. A mi szegény Katiczánk, egy szép széki cselédeány, a kit Nyikuláj szeretett és véletlenül a nagyhidról beesett a Szamosba... Ott is maradt. Ki se huzták. Isten nyugtassa meg szegényt...

E bőséges fölvilágosítás végein a kapitány már íróasztala előtt ült és hivatalos komolysággal intett János gazdának, hogy hagyja abba és üljön le.

Majd a hogy ez megtörtént, Nyikulájhoz fordult és vezetve a jegyzőkönyvet, kérdegette:

— Hogy hívnak?

— Prekupás Nyikuláj, — könyörgöm.

— Hány éves vagy?

— Azt, kérem alásan, — vágott közbe János gazda, — sem ő, sem én nem tudjuk. Nyikuláj intett, hogy ugy van.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

„Az o—i dráma”. A dolog pompásan van megírva, s igazán élvezettel olvastuk. Közlése azonban, a tárgynál fogva, telje lehetetlenség. Engedje hinünk, hogy tolla nem fog sokáig pihenni, s hogy legközelebb olyan dologgal örvendeztet meg, a miben nem csak mi, de a közönség is gyönyörködhetik.

H. S. Nagy-Kikinda. A tudósítást idején kaptuk. Köszönjük. Üdv!

Dr. Brájjer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős Jurkovic Aladár, főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

29.341. szám 1892.

(347—3.3)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium az 1892. évi július hó 12-én kelt 52.997. számú rendeletével a törökbecsei „Fehér“-féle háznak fűszolgabírói lakássá leendő helyreállítását 4086 forint 87 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1892. augusztus hó 10 ik napjának d. e. 11 órájára a vármegye alispáni hivatalában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet a részletes feltételek az alispáni hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi július hó 21-én.

Daniel, alispán.

4462. tkvi sz. 1892.

(299—3.3)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Blau testvérek temesvári cég végrehajthatónak, Steiner Mihály végrehajtható elleni 224 frt 64 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében levő Nagybecskerek községi 3596. számú tkvben 2481. hr. sz. a. felvett 1496. sz. ház 230 □-öl beltelekkel 10246 frt, ugyanott 2482. hr. sz. a. felvett 1497. sz. ház 210 □-öl beltelekkel 4207 forint kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 órakor ezen kir. törvényszék tkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10% -át vagyis 1024 frt 70 krt és 420 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék tkönyvi hatóságánál 1892. évi május hó 31 ik napján.

Hadzsics,
kir. törvényszéki bíró.

4463. tkvi szám 1892.

(300—3.3)

Póthirdetmény.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Blau testvérek temesvári cég végrehajthatónak Steiner Mihály nagybecskereki lakos végrehajtható szenvedő elleni 224 forint 67 kr. s jár. iránti végrehajtható ügyében 4462. szám alatt kibocsajtott árverési hirdetményben a nagybecskereki 3596. számú tkvben 2481. hr. sz. 1496. összeirási sz. ház 230 □-öl beltelekkel 10247 frt, ugyanott 2482. hr. sz. és 1497. összeirási szám alatt felvett ház 210 □-öl beltelekkel 4207 frt kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881: LX. tcz. 167. §-a alapján Taussig Zsigmond pécsi cég végrehajtható érdekében is 658 frt 82 kr. tőkekövetelése s jár. iránti kielégítése végett megtartatni fog.

Jelen kérvény költségei 11 forint 65 krtban állapítottak meg.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék tkönyvi hatóságánál 1892. évi május hó 31-én.

Hadzsics s. k.,
kir. tszéki bíró.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában

Uri-utcza 276-4. szám alatt.